

Doopsgezinde Gemeente Leeuwarden
Zondag Cantate, 2 mei 2021

Liturgie voor een huisdienst van ds. Tjitske Hiemstra
(reactie graag naar tj.hiemstra@hetnet.nl)

- Welkom zuster, broeder, aan jou, u, jullie. Deze 'dienst op papier' is vanwege 'corona' een alternatief voor onze gewone gezamenlijke dienst op de zondagmorgen in de Vermaning.
- Overweeg om van tevoren één (of twee) c.d.(s) met (religieuze) muziek te kiezen, één om mee te beginnen en één om aan het slot mee te eindigen, een kaars klaar te zetten met lucifers en de bijbel en het liedboek klaar te leggen.

We wensen U een goede dienst, vrede en alle goeds in verbondenheid.

De gemeente komt in gedachte samen

- We ontsteken een kaars in de naam van God, voor deze wereld, elkaar en onszelf. Daarbij staan we stil bij vers 10 uit psalm 36:
"Want bij u is de bron van het leven, door úw licht zien wij licht."

Het thema van deze dienst is **"De Stem van de Herder"**

Vorige week cirkelde de huisdienst ook rond de Goede Herder en ging ds. Yetsenga in op zulke andere aspecten van de lezing, dat ik me nu niet bezwaard voel om nogmaals Johannes 10 onder uw aandacht te brengen, maar nu inzoomend op speciaal de STEM van de Herder.

* We beginnen deze viering met het lezen van psalm 23 en daarna het zingen van NL 23: 1

De Heer is mijn herder!
'k Heb al wat mij lust;
Hij zal mij geleiden
naar grazige weiden.
Hij voert mij al zachtkens
aan waat'ren der rust.

* Bijbellezing: Johannes 10: 1-6, 14-15, 27-30

* NL 653: 6

Gij zijt tot herder ons gegeven,
wij zijn de schapen die Gij weidt;
waar Gij ons leidt is 't goed te leven,
Heer, die ons voorgaat door de tijd.
Wie bij U blijft en naar U ziet,
verdwaalt in deze wereld niet.

Gemeente van Christus,

Mijn schapen luisteren naar mijn stem, ik ken ze en zij volgen mij...

Deze zin raakte me het meest in onze lezing en ik keek naar poes Famke op mijn bureau. Zij luistert naar mijn stem, ik ken haar en zij volgt mij. Ons huisdier kent onze stem, kent ook de intonatie van die stem en hoort of iets goed of niet goed is, maar niet alleen zij, ook wij herkennen elkaar vaak aan onze stemmen. Laatst stond ik op de markt met iemand te praten en kwam van elders een nichtje naar me toe, die ik al jaren niet gezien had en ze zei: "Ik herkende je aan je stem." Ook aan de telefoon herken je een bekende aan de stem, ook al heeft die haar of zijn naam nog niet gezegd. Op mijn antwoordapparaat heb ik nog de stem van mijn moeder staan, dat blijft mij dierbaar. In het luisteren naar een stem, kun je ook horen hoe het met die ander gaat. Je hoort de emotie in de stem van de ander, het verdriet, de angst, of juist boosheid. In een stem is ongelooflijk veel te horen. Een zangstem kan je echt raken.

We zijn gewend geraakt aan het beeld van de Goede Herder, die met Zijn stem, de schapen bijeenroept, leidt en ook zoekt. Maar wat doet dat beeld met ons? Voelen wij mensen dat ook zo? Is dit Godsbeeld in 2021 nog actueel? Kunnen wij in deze coronatijd nog de stem van de Herder horen en herkennen? Wat is daarvoor nodig?

Ik denk allereerst aan stilte en aandacht om 'naar binnen' te kunnen horen, naar onze innerlijke stem, stem van God in ons binnenste.

Poes Famke loopt mij heel bewust voor de voeten, als ik te weinig aandacht voor haar heb en heel druk ben. God loopt ons niet voor de voeten, maar wacht stilletjes af. De stem van de Herder valt niet op in de drukte van alledag, daarvoor is stilte, aandacht, rust nodig om in te keren in jezelf. Een tijd geleden heb ik een retraite gedaan in de Hooge Berkt in Bergeijk. Wat ben ik daar op adem gekomen in de stilte en kon ik luisteren naar die stem in mij. Zoals ook de stilte van de natuur ons meer opent voor de stem van de Herder. En zoveel wat op ons pad komt kan ons weer bewust maken van die Herder in ons leven. Ook deze coronatijd met zoveel minder drukte om ons heen, minder reizen, minder afspraken en contacten. Opent dat ons voor de Stem van de Herder of duurt deze verstillende tijd te lang en worden we er steeds onrustiger en ongeduldiger van? Met name als ziekte je onverwacht treft, als een geliefde gestorven is, zoals zoveel plaatsvindt in deze coronapandemie. Wat kun je je verloren voelen, door zoveel wat je pad kan kruisen.

En wat zegt psalm 23 je dan? De Heer is mijn herder, het ontbreekt me aan niets? In mijn ziektejaar 2019 heb ik zelf moge ondervinden hoeveel die psalm toen voor me is gaan betekenen. Met name door een Zwitserse retraite, die startte toen ik net gehoord had, dat er bij mij borstkanker was geconstateerd. Ik wist nog niet wat de behandeling zou worden, maar ik zette mijn lichtje heel dicht bij de Goede Herder in het midden van de cirkel van de 20 deelnemers, die allen een lichtje mochten aansteken en een plek geven in de kring bij symbolen van psalm 23. Tijdens het ziektejaar en vooral achteraf heb ik me gedragen gevoeld door de Stem van de Herder. Te midden van alle chemo's bleken er genoeg grazige weiden en rustige wateren te zijn om bij te komen. Vooral achteraf ervaar ik dat als een wonder, zoals vele Bijbelse verhalen getuigen van 'een-God-zien', enkel van achteren.

En of dat nou de Stem is van God, of ook van Jezus als Goede Herder, voor mijn besef zijn die één en dezelfde in ons binnenste. Het gaat om het kennen of herkennen van die innerlijk soms heel zachte stem te midden van alle andere stemmen van buiten af, die ons bang maken en ons van alles voorspiegelen, de vele reclames en verslavende stemmen, die maar doorgaan en doorgaan. Soms stemmen van mensen die het goed bedoelen, maar kennen zij mij ten diepste?

Bij kennen en gekend worden in ons geloof gaat het om een gekend worden tot in je diepste diepte en psalm 139 raakt daarom aan psalm 23.

Heer u kent mij, u doorgrondt mij, u weet het als ik zit of sta,

U doorziet van verre mijn gedachten,

Ga ik op weg of rust ik uit, u merkt het op,

Met al mijn wegen bent u vertrouwd. Herderschap op zijn best.

We worden gezien en gekend in ons doen en laten, in onze gedachten en ons diepste zijn. En dat kennen is verbonden met aanvaarding van onze eigenheid. Aanvaarden van onze buitenkant: lang of kort, dik of dun, mooi of lelijk. En aanvaarden van onze binnenkant met al onze stemmingen en tegenstellingen; met onze liefde en haat, ons succes en mislukking, onze grootheid en kleinheid, onze ziekten en gezondheid, ons geloof, twijfel en ongeloof. Het mag er zijn en vanuit ons aanvaard worden, durven we open te kijken naar onze donkere kanten en kunnen groeien naar het licht, naar heelheid.

Jezus zegt dan: *“De schapen luisteren naar mijn stem, ik ken ze en zij volgen mij. Ik geef ze eeuwig leven, ze zullen nooit verloren gaan, niemand zal ze uit mijn hand roven”*. Deze zin geeft mij een gevoel van grote geborgenheid, van veiligheid en basisvertrouwen. Met ‘eeuwig leven’ wordt hier trouwens geen leven na dit leven bedoeld; maar het leven wat nu al begint, door te luisteren naar die Stem van de herder en te volgen. In Joh. 4: 14 zegt Jezus tegen de Samaritaanse vrouw: *“Het water dat ik geef, zal in jou een bron worden waaruit water opwelt dat eeuwig leven geeft”*. Ook dat leven is niet pas na dit leven; maar het begint nu al in het drinken uit die bron van levend water!

Mijn thema ‘De Stem van de Herder’ heeft tegelijk de uitdaging om zelf zo’n betrouwbare stem te worden, om een herderlijk mens te zijn! Tot nu toe sprak ik over het herderschap van God en van Jezus, waarbij wij als schapen luisteren naar zijn Stem. Er ligt echter ook altijd de uitnodiging om zelf uit te groeien tot herderschap. In het laatste hoofdstuk van Johannes eindigt Jezus daarmee. Hij roept Petrus tot driemaal toe op met de woorden: *“Hoed mijn schapen of lammeren”*.

Wij worden geroepen tot navolging in zijn herderschap met de talenten die we hebben. En die talenten zijn zeer divers tot verantwoordelijke leidinggevende posities of tot dienstbaarheid in zeg maar, het schenken van koffie, het één is niet meer waard dan het ander. Ik weet niet welke talenten u volop hebt ingezet in uw leven of nog gaat inzetten en wat u allemaal betekent voor uw familie, vrienden, burens of de gemeente. Petrus zelf had nooit gedacht, hij die Jezus 3x verloochend/ontkend had, dat juist aan hem de taak werd toevertrouwd om leiding te geven aan de gemeente. Later werd uitgerekend Paulus, die eerst de christenen had vervolgd, geroepen om de leiding op zich te nemen. Ook onze herder en latere koning David zat er weleens volkomen naast. Van schaap konden zij en kunnen wij uitgroeien naar herder. Als herderlijk menskind gaat het in ons hele mens-zijn om het luisteren naar die Stem. Die stem, die we met name kunnen horen in de stilte als we naar binnen horen. Die stem herkennen we ook in de ander die ons oproept tot hulp en zorg en soms in onszelf, omdat we dwalen en de weg kwijt zijn en zelf hulp of zorg nodig hebben.

Die stem van God onze Herder, te horen en ernaar te luisteren, dat wens ik ons allen toe, niet enkel in coronatijd, maar in alle wisselende tijden van ons leven.

Amen

Muziek of stilte om te beseffen welke woorden/zinnen me vandaag het meest raakten.

Waarmee heeft dat te maken in mijn leven hier en nu?

Kun je dit met je partner of een vriend/vriendin/gemeentelid delen?

Gebed

God, onze herder,

We danken u dat u ons kent en we uw stem kunnen horen,

al is het vaak achteraf of soms even in de stilte,

dat we weer mogen weten waartoe we bestaan.

God, we vragen u om herders voor deze wereld,

betrouwbare herders in de regering van eigen land en wereldwijd

op zoveel plaatsen zijn betrouwbare mensen nodig

mensen die vrede en recht navolgen

mensen met wijsheid en gezag rond klimaat, plant en dier, ons hele milieu,

mensen die luisteren naar die diepe stem in hun binnenste

dat wij-zelf van die mensen mogen zijn en steeds meer worden,

Heer ontferm U, Amen

Slotlied: NL 416: 1 en 2

Ga met God en Hij zal met je zijn,

jou nabij op al je wegen

met zijn raad en troost en zegen.

Ga met God en Hij zal met je zijn.

Ga met God en Hij zal met je zijn:

bij gevaar, in bange tijden,

over jou zijn vleugels spreiden.

Ga met God en Hij zal met je zijn.

Zegenbede:

Moge de zegen van de Eeuwige

ons begeleiden op onze levensweg

Moge de zegen van de Eeuwige

onze oren en binnenste openen voor de Stem van de Herder

Moge de zegen van de Eeuwige

ons leven verlichten, naar het goede richten en ons vrede schenken.

Mededelingen

Volgende week zondag wordt de huisdienst verzorgd door Jolanda Valk, voorganger van DG Buitenpost.